

**UCHWAŁA NR XI/84/24
RADY MIASTA BIAŁA PODLASKA**

z dnia 18 grudnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030” za okres 2022-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.), Rada Miasta Biała Podlaska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030” za okres 2022-2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Biała Podlaska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Biała Podlaska

Robert Woźniak

Załącznik do uchwały Nr XI/84/24
Rady Miasta Biała Podlaska
z dnia 18 grudnia 2024 r.

MIASTO BIAŁA PODLASKA

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA BIAŁA PODLASKA NA LATA 2022-2025 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2026-2030

ZA OKRES 2022-2023

Biała Podlaska, listopad 2024 r.

Opracowanie wykonane na zlecenie:

Gmina Miejska Biała Podlaska

ul. Piłsudskiego 3
21-500 Biała Podlaska

Wykonawca:

Instytut Zrównoważonego Rozwoju Sp. z o.o.

ul. Elewatorska 17 lok. 1
15-620 Białystok
tel. 509 382 706
e-mail: sekretariat@izr.pl

INSTYTUT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SP. Z O.O.

Zespół autorski:

mgr inż. Barbara Wacław

Spis treści

1.	Podstawa prawna raportu z realizacji Programu Ochrony Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030 za okres 2022-2023	4
2.	Cel sporządzenia raportu	4
3.	Zakres raportu	4
4.	Źródła informacji	4
5.	Ustalenia i realizacja <i>Programu</i>	5
5.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	5
5.2.	Zagrożenie hałasem	8
5.3.	Pole elektromagnetyczne	12
5.4.	Gospodarowanie wodami	12
5.5.	Gospodarka wodno – ściekowa	14
5.6.	Zasoby geologiczne	15
5.7.	Gleby	16
5.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	17
5.9.	Zasoby przyrodnicze	18
5.10.	Zagrożenie poważnymi awariami	20
6.	Ocena realizacji <i>Programu</i> – wskaźniki monitoringu	21
7.	Nakłady finansowe poniesione na realizację zamierzeń inwestycyjnych związanych z realizacją <i>Programu</i>	23
8.	Krótkie podsumowanie	25

1. Podstawa prawna raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030 za okres 2022-2023

Program Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030 został przyjęty przez Radę Miasta Biała Podlaska 26 września 2022 r. uchwałą Nr XL/84/22. Ww. dokument stanowi podstawę działania w zakresie polityki ekologicznej. Dokument opracowano na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie gminy, a następnie na podstawie art. 18 ust. 3 ww. ustawy przekazuje go do wiadomości Zarządowi Powiatu.

2. Cel sporządzenia raportu

Raport z wykonania *Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030* za okres 2022-2023 został przygotowany w celu realizacji zobowiązań nałożonych na Gminę przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie ochrony środowiska. Raport określa stopień realizacji *Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030*. Przedmiotowy raport stanowi narzędzie monitoringu umożliwiające ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji celów, priorytetów i przedsięwzięć oraz uzyskanych efektów ekologicznych i poniesionych nakładów finansowych.

3. Zakres raportu

Niniejszy raport obejmuje okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. i określa stan realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, przewidzianych w *Programie* w tym czasie.

Raport dokonuje oceny stanu realizacji celów oraz zadań służących ochronie środowiska, ujętych w *Programie* oraz analizuje wydatkowanie środków finansowych na ich wykonanie. Ponadto niniejszy raport wyjaśnia przyczyny braku realizacji lub niekompletnej realizacji działań przewidzianych w *Programie*. Przy ocenie stopnia realizacji zadań wykorzystano wytyczne dotyczące monitorowania projektowanych przedsięwzięć, w szczególności wskaźników monitoringu ujętych w *Programie*.

4. Źródła informacji

W ramach niniejszego opracowania wykorzystano następujące informacje i dane pochodzące z:

- Miasta Biała Podlaska (w tym sprawozdań z realizacji budżetu Miasta Biała Podlaska);
- Głównego Urzędu Statystycznego;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie;

W raporcie odniesiono się w sposób skrócony do zagadnień z zakresu gospodarki odpadami, gdyż kwestie te reguluje dokument programowy pn. *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022* przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XXXIX/522/2018 (aktualizacja uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr IV/98/2019 z dnia 11.03.2019 r.).

Stan realizacji obowiązującego wówczas planu gospodarki odpadami został przedstawiony w sprawozdaniu z realizacji *Planu Gospodarki Odpadami województwa lubelskiego za lata 2020-2022*.

5. Ustalenia i realizacja Programu

W Programie Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030 wyznaczono 13 celów w ramach 10 obszarów interwencji (ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, poważne awarie). W ramach każdego celu wyznaczono łącznie 30 kierunków interwencji, a w ramach nich łącznie 101 zadań.

Realizowane w ramach poszczególnych obszarów interwencji zadania mają niejednokrotnie charakter horyzontalny, tj. uwzględniają zagadnienia związane z adaptacją do zmian klimatu, nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska, edukacją ekologiczną i monitoringiem środowiska.

Ponadto cele, kierunki i zadania wyznaczone w ramach poszczególnych obszarów mają charakter synergiczny. Realizacja zadań wyznaczonych w obrębie jednego obszaru, przyczynia się do zaspokojenia potrzeb, czy też poprawy stanu środowiska w obrębie innego komponentu.

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

W ramach obszaru interwencji: *Ochrona klimatu i jakości powietrza* w Programie ochrony środowiska wyznaczono 1 cel, 4 kierunki interwencji oraz 18 zadań:

Tabela 1. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Poprawa jakości powietrza, przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Zarządzanie jakością powietrza	1. Opracowanie aktualizacji i monitorowanie programów ograniczania niskiej emisji lub Programów Gospodarki Niskoemisyjnej
		2. Prowadzenie monitoringu jakości powietrza
		3. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp) zapisów wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń
		4. Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów oraz paliw niskiej jakości w piecach i kotłach indywidualnych
		5. Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych
	Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła	6. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych
		7. Przebudowa, modernizacja i doposażanie lokalnych kotłowni
		8. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		9. Wytwarzanie dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych
		10. Poprawa efektywności energetycznej (w tym termomodernizacja) w budynkach oraz kompleksowe zarządzanie energią w budynkach publicznych, w tym audyty energetyczne
	Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego	11. Budowa i przebudowa dróg gminnych i powiatowych
		12. Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
		13. Opracowanie i wdrażanie planów zrównoważonej mobilności miejskiej
		14. Dostosowanie floty pojazdów do wymogów odnośnie elektromobilności
		15. Poprawa funkcjonowania systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.
		16. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych
	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych oraz energii zawodowej oraz produkcji ciepłą	17. Budowa i modernizacja instalacji przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z emisji punktowej
		18. Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z poprawą klimatu i jakości powietrza:

w 2022 r.

- wymieniono oświetlenie na energooszczędne LED w hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 3 przy ul. Sportowej w Białej Podlaskiej;
- zrealizowano zadanie pn. „*Włączamy dobrą energię! Budowa małych instalacji OZE w mieście Biała Podlaska - II etap*”, polegającą na dostawie i montażu instalacji fotowoltaicznych w ilości 246 szt. oraz kolektorów słonecznych w ilości 74 szt. na terenie Miasta Biała Podlaska;
- realizowano zadanie pn. „*Budowa energooszczędnego oświetlenia na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska – etap II*”, w ramach którego zrealizowano następujące inwestycje:
  - 1) budowę oświetlenia ulicy Dolnej;
  - 2) budowę oświetlenia ulicy Cisowej, Wiązowej, Bartka Las, Sasankowej, Jarzębinowej, Cienistej, Modrzewiowej, Zagajnikowej;
  - 3) budowę oświetlenia ul. Gromadzkiej, ul. Dalekiej, ul. Twardej, ul. Witoroskiej;

- wybudowano energooszczędne oświetlenie w ulicach: Sidorskiej, Borówkowej, Ceglanej, Iglastej, Jałowcowej, Jesionowej, Jaworowej, Paprociowej, Poziomkowej oraz Zawilcowej;
- wykonano dokumentację projektową na budowę oświetlenia drogi gminnej ul. Parkowej na odcinku od ul. Aleja Tysiąclecia do ul. Al. Jana Pawła II oraz oświetlenia trzech przejść dla pieszych przy ul. Parkowej;

w 2023 r.

- rozpoczęto wykonywanie oświetlenia w ul. Armii Krajowej;
- wyposażono boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej Nr 3 w energooszczędne oświetlenie;
- wykonano zadanie polegające na opracowaniu projektów budowlanych, aktualizacji audytów, studium wykonalności termomodernizacji budynków oświatowych (Szkół Podstawowych nr: 1, 4 oraz Przedszkoli Samorządowych nr: 3, 10, 13, 16, 17) oraz budynku Straży Miejskiej;
- wykonano zadanie polegające na budowie oświetlenia i monitoringu na terenie skateparku przy ul. Świerkowej;
- zrealizowano inwestycję polegającą na wykonaniu oświetlenia dojść do kładek nad rzeką Krzną w ciągu ul. Kąpielowej i ul. Mickiewicza oraz wymianie oświetlenia w centrum miasta na energooszczędne;
- wykonano dokumentację projektową na termomodernizację budynków użyteczności publicznej na terenie MOF Biała Podlaska pn. „Budowa instalacji OZE do produkcji energii elektrycznej wraz magazynem wytworzonej energii oraz inteligentnym systemem zarządzania energią, na obiektach zlokalizowanych na terenie Białej Podlaskiej”;
- zrealizowano zadanie polegające na opracowaniu dokumentacji na kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej w mieście Biała Podlaska, tj. w budynkach Bursy Szkolnej, Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 oraz internacie ZSZ nr 1, Zespołu Szkół z Oddziałami Integrycyjnymi, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 3, ZSS;
- realizowano zadanie pn. *„Budowa energooszczędnego oświetlenia na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska – etap II”*, w ramach którego zrealizowano inwestycje polegające na budowie oświetlenia na następujących ulicach: Piłsudskiego, Garncarskiej, Janowskiej, Brzeskiej, Warszawskiej, Narutowicza.
- wykonano dokumentację projektową na termomodernizację elewacji budynku przy ul. Krótkiej 3;
- wykonano termomodernizację elewacji budynku Urzędu Stanu Cywilnego;
- zmodernizowano oświetlenie przy przejściu dla pieszych na ul. Sidorskiej;
- wykonano oświetlenie w drodze wewnętrznej przy C.H. „SAS” łączącej ul. Łomską z ul. Sidorską;
- zrealizowano inwestycję polegającą na wykonaniu projektu budowlanego wraz z budową energooszczędnego oświetlenia ul. J. Błyskosza;
- wymieniono wyeksploatowane oprawy oświetleniowe na energooszczędne na ul. J. Hallera;
- wykonano opracowanie projektowe dotyczące budowy infrastruktury elektro-energetycznej i teletechnicznej wraz z przystosowaniem zajezdni autobusowych dla systemu stacji ładowania autobusów; budowy Zintegrowanego Centrum Komunikacji, w rejonie dworca PKP; opracowania dokumentacji aplikacyjnej.

Ponadto należy też podkreślić, że w analizowanym okresie Miasto przystąpiło także do realizacji założeń ujętych w planach gospodarki niskoemisyjnej oraz planach zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Niejednokrotnie zadania inwestycyjne uzupełniane były działaniami miękkimi związanymi przede wszystkim z edukacją ekologiczną mieszkańców (akcje związane ze szkodliwością spalania śmieci w gospodarstwach domowych, promocja odnawialnych źródeł energii).

5.2. Zagrożenie hałasem

W ramach obszaru interwencji: *Zagrożenie hałasem* w Programie ochrony środowiska wyznaczono 1 cel, 3 kierunki interwencji oraz 8 zadań:

Tabela 2. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Poprawa klimatu akustycznego	Zarządzanie jakością klimatu akustycznego	1. Sporządzanie map akustycznych dla terenów, dla których istnieje obowiązek prawny
		2. Monitoring hałasu na terenie powiatu
		3. Stosowanie zasad ochrony przed hałasem oraz uwzględnianie wyników map akustycznych w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego
		4. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego
	Poprawa standardów klimatu akustycznego	5. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym
		6. Uspokojenie ruchu na terenach zabudowanych oraz inteligentnego sterowania ruchem
		7. Poprawa dostępności komunikacyjnej na terenie miasta
	Ograniczanie hałasu przemysłowego	8. Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z zagrożeniem hałasem:

2022 r.

- wykonano dokumentację projektową i zakończono procedurę przetargową na wyłonienie wykonawcy robót polegających na budowie ul. Sikorskiego;
- wykonano dokumentację projektową i zakończono procedurę przetargową na wyłonienie wykonawcy robót polegających na budowie ul. Zawiszy Czarnego;
- wykonano dokumentację projektową i zakończono procedurę przetargową na wyłonienie wykonawcy robót polegających na budowie ul. Morelowej;

- wykonywano dokumentację prowadzącą do uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji polegającej na budowie ul. Rakowej;
- wykonano inwestycji polegającą na budowie ul. Zagrodowej;
- wykonano kompletną dokumentację projektową wraz z wykonaniem robót budowlanych polegających na budowie ulicy Na Skarpie wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem drogowym oraz wykonaniem jednostronnego chodnika po stronie domów jednorodzinnych;
- wykonano kompletną dokumentację projektową wraz z wykonaniem robót budowlanych polegających na budowie ulic Stanisława Maczka oraz Generała Franciszka Kleeberga wraz z kanalizacją deszczową i wykonaniem jednostronnego chodnika po stronie zabudowań;
- przebudowano nawierzchnię (nakładki bitumiczne) na następujących ulicach: Al. Jana Pawła II, odc. od ul. Janowskiej do ul. Terebelskiej i w rejonie ul. Parkowej, ul. Północna, ul. Gabriela Narutowicza; ul. Reformacka;
- przebudowano istniejące ulice będące w złym stanie technicznym: ul. Willowa, Gołębia, Powstańców, Okólna, Łomaska, Sielczyk, Czerwińskiego, Tuwima, Szumowa, Grzybowa, Łomaska, Orzechowa, Żwirki i Wigury, Witoszyńskiego, ul. Kopernika,
- przebudowano chodnik przy ul. Mikołaja Kopernika;
- rozpoczęto budowę chodnika w ciągu ulicy Leszczynowej;
- wybudowano 84 metrowy odcinek ul. Witolda Pileckiego;
- rozpoczęto wykonanie 109 m chodnika przy ul. Spacerowej i ul. Grodzickiego;
- wykonano dokumentację projektową na budowę zatoki autobusowej i chodnika przy ul. Lubelskiej;
- wykonano dokumentację projektową na budowę ul. Generała Władysława Sikorskiego;
- wykonano dokumentację projektową na budowę ul. Morelowej;
- wykonano dokumentację projektową na budowę ul. Zawiszy Czarnego;
- wykonano dokumentację projektową na budowę ul. Jastrzębiej;
- wykonano dokumentację projektową na budowę ul. Rakowej;
- wykonano dokumentację projektową na budowę chodnika przy ul. Wyzwolenia na odcinku od ul. Stefana Drzewieckiego do ul. Podleśnej;
- wykonano dokumentację projektową na budowę chodnika przy ul. Dalekiej;
- wykonano dokumentację projektową stałej organizacji ruchu dotyczący utworzenia strefy płatnego parkowania w centrum miasta;
- wykonano program funkcjonalno-użytkowy na budowę ul. Janowskiej - odcinek od ul. Jana III Sobieskiego do ul. Armii Krajowej;
- rozpoczęto realizację dokumentacji umożliwiających przebudowy następujących ulic: Podleśnej, Średniej, Twardej, Akademickiej i Tadeusza Kościuszki;
- przebudowano ul. Podmiejską na odcinku od ul. Armii Krajowej do ul. Francuskiej;
- rozpoczęto budowę ul. Armii Krajowej na odcinku od ul. A. Fieldorfa do ul. Francuskiej;
- wykonano dokumentację projektową oraz wybrano wykonawcę inwestycji polegającej na budowie chodnika przy ul. Sosnowej od ul. Długiej do ul. Wyzwolenia;

- przebudowano ul. Małą;
- rozbudowano ul. Sidorską od miejscowości Czosnówka do Al. Solidarności, wraz z łącznikiem z Al. Solidarności;
- wykonano przebudowę przejść dla pieszych na skrzyżowaniu dróg powiatowych Al. Jana Pawła II, ul. Parkowej i ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego;
- zakończono rzeczową i finansową realizację projektu pn. *„Budowa zintegrowanego systemu zrównoważonej mobilności na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska”*, polegającą m.in. budowie ścieżek rowerowych;
- zrealizowano inwestycję pn. *„Wykorzystanie walorów przyrodniczych doliny Krzny do celów edukacyjnych i turystycznych”*, w ramach której wykonano:
  - droga pieszo-rowerowa w ul. Borowej, ul. Żabiej, ul. Droga Wojskowa,
  - droga pieszo-rowerowa ul. Droga Wojskowa – ul. Żurawia,
  - droga pieszo-rowerowa Al. Tysiąclecia – ciepłociąg,
  - droga pieszo-rowerowa ciepłociąg – ul. Brzegowa,
  - droga pieszo-rowerowa jaz – ul. Ks. Brzóska,
  - droga rowerowa ul. Ks. Brzóska,
  - droga dojazdowa za obwodnicą z zatoką parkingową,
  - droga pieszo-rowerowa od zatoki parkingowej do stawów,
  - droga dojazdowa od ul. Grota Roweckiego z zatoką parkingową,
  - droga pieszo-rowerowa od zatoki parkingowej – przedłużenie ul. Grota Roweckiego,
  - parking przy ul. Droga Wojskowa,
- wykonano nakładki bitumiczne na następujących ulicach:
  - 1) ul. Brzeska, odc. od Powiatowego Urzędu Pracy do ul. Budowlanej – w I półroczu 2022 r. zadanie zrealizowano i rozliczono,
  - 2) ul. Sidorska w rejonie Akademii Białskiej Nauk Stosowanych w Białej Podlaskiej – zadanie zrealizowane i rozliczone w II półroczu 2022 r.,
  - 3) ul. Witoroska odcinek od ul. Zielonej do Pl. Trzech Krzyży – zadanie zrealizowane i rozliczone w II półroczu 2022 r.,
  - 4) ul. Robotnicza - zadanie zrealizowane i rozliczone w II półroczu 2022 r.

w 2023 r.

- wykonywano inwestycje w zakresie modernizacji dróg osiedlowych z Planu budowy dróg w mieście Biała Podlaska na lata 2019 – 2023 w następujących ulicach: ul. Rakowej, ul. Sikorskiego, ul. Zawiszy Czarnego, ul. Morelowej;
- wybudowano ul. Jastrzębią na ok. 400 m odcinku od ul. Grzybowej do ul. Barwinkowej. Obejmowała swoim zakresem m.in. budowę jezdni, skrzyżowań, zjazdów na posesje, jednostronny chodnik;
- wybudowano chodnik w ciągu ul. Leszczynowej;
- wybudowano chodnik i ścieżkę rowerową na ul. Dalekiej, odcinek od ul. Zacisznej do ul. Twardej;

- wybudowano chodnik przy ul. Kąpielowej, odcinek od ul. Łukaszyńskiej do kładki na rzece Krzna;
- przebudowano przejście dla pieszych przy ul. Sidorskiej na wysokości Centrum Handlowego SAS;
- przebudowano zatokę autobusową przy ul. Łomaskiej;
- przebudowano chodnik przy ul. Witoroskiej;
- wykonano dokumentację projektową planowanych do realizacji następujących inwestycji:
  - 1) budowa ulicy Korczaka;
  - 2) budowa ul. Sarniej;
  - 3) budowa/przebudowa przejść dla pieszych przy ul. Sidorskiej;
  - 4) rozbudowa oświetlenia drogowego ul. Parkowej;
  - 5) budowa chodnika przy ul. Okólnej;
  - 6) budowa chodnika i ścieżki rowerowej przy ul. Kosynierów i ul. Jacka Malczewskiego;
  - 7) przebudowa chodnika przy ul. Królowej Jadwigi na odcinku od ul. Sitnickiej do ul. Zygmunta Augusta;
- rozpoczęto wykonywanie dokumentacji umożliwiających budowę/rozbudowę/przebudowę następujących ulic:
  - 1) Ceglanej;
  - 2) Żeromskiego;
  - 3) skrzyżowania ul. Brzeskiej i Al. Jana Pawła II;
  - 4) Józefa Chłopickiego, Joachima Lelewela, Grota Roweckiego;
  - 5) Sidorskiej, odcinek Kąpielowa – Włoska;
  - 6) Łowieckiej;
  - 7) ścieżki rowerowej przy ul. Okopowej i Królowej Jadwigi;
  - 8) ścieżki rowerowej na Al. Jana Pawła II, odcinek ul. Janowska – ul. Terebelska;
- rozpoczęto wykonywanie inwestycji polegającej na budowie ul. Armii Krajowej na odcinku 832 metrów od skrzyżowania z ul. Witolda Pileckiego do skrzyżowania z ul. Francuską;
- zakupiono urządzenie do pomiaru ruchu;
- rozpoczęto zadanie pn. „Rozwój zintegrowanego systemu zrównoważonej mobilności na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska”;
- przebudowano drogę wewnętrzną przy C.H. „SAS” łączącej ul. Łomaską z ul. Sidorską;
- rozpoczęto prace projektowe na budowę wschodniej obwodnicy Miasta Biała Podlaska.

Marszałek Województwa Lubelskiego sporządził „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego” (opracowanie z 2024 r.) , który jest dokumentem strategicznym, stanowiącym istotny element polityki długookresowej w zakresie ochrony przed hałasem m.in. Miasta Biała Podlaska.

W analizowanym okresie Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził badania poziomu hałasu w środowisku w ramach „Oceny stanu klimatu akustycznego środowiska na terenie województwa lubelskiego w roku 2022”.

Należy zaznaczyć, że kwestie związane z przebiegiem i lokalizacją dróg czy nowych budynków (mogących mieć wpływ na klimat akustyczny poszczególnych obszarów) regulowane były przestrzeganiem zapisów ustanowionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5.3. Pola elektromagnetyczne

W ramach obszaru interwencji: *Pole elektromagnetyczne* wyznaczono 1 cel, 1 kierunek interwencji oraz 3 zadania:

Tabela 3. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych	1. Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetyczny
		2. Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi
		3. Przyjmowanie zgłoszeń instalacji które emitują pole elektromagnetyczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

W zakresie analizowanego komponentu, w okresie objętym niniejszym raportem miasto wydawało decyzje administracyjne uwzględniające zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi. W zapisach planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta uwzględnione zostały strefy wokół linii i urządzeń elektroenergetycznych. Wskazano dla linii elektroenergetycznych pasy technologiczne, które wyznaczane zostały w celu prawidłowej obsługi linii elektroenergetycznej i jej urządzeń. W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych, zakazano m.in. lokalizowania budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych, w tym obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacje paliw, a także warunki lokalizacji stref zagrożonych wybuchem, muszą uwzględniać wymogi, określone w przepisach odrębnych oraz normach, dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych. Wskazywano w Studiach uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego strefy ochronne, związane z wielkością natężenia pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez linie wysokiego napięcia. Strefy ochronne pokrywają się z pasami technologicznymi linii elektroenergetycznych.

5.4. Gospodarowanie wodami

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka wodami* wyznaczono 2 cele, 4 kierunki interwencji oraz 15 zadań:

Tabela 4. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód	Poprawa jakości wód powierzchniowych	1. Realizacja założeń aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	
powierzchniowych (JCWP) i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)		2. Monitorowanie stanów i chemizmu wód powierzchniowych	
		3. Ograniczenie zużycia wody w tym w gospodarce komunalnej, przemyśle i rolnictwie (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)	
		4. Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	
	Poprawa jakości wód podziemnych	5. Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	
	Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą	Gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatu	6. Realizacja założeń <i>Planu przeciwdziałania skutkom suszy (na lata 2022-2027)</i>
7. Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)			
8. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury			
9. Zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej			
10. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji			
11. Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody			
Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego			12. Realizacja działań wskazanych w <i>Programach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzeczy na lata 2022-2027</i>
13. Modernizacja i budowa infrastruktury technicznej i przeciwpowodziowej na rzekach			
14. Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi			
15. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami			

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z gospodarowaniem wodami:

w 2022 r.

- rozpoczęto budowę budynku stacji wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym przy rzece Krzna, który będzie pełnił m.in. funkcję przystani kajakowej;
- realizowano inwestycję pn. „Wykorzystanie walorów przyrodniczych doliny Krzny do celów edukacyjnych i turystycznych”, w ramach której wykonano:
  - zejście do wody w rejonie jazu Klukówka – Krzna,
  - kładkę na rzece Klukówce na odcinku wschodnim – etap stawy,

- plażę.

w 2023 r.

- realizowano budowę mostu na rzece Krzna w Białej Podlaskiej wraz z drogami dojazdowymi oraz budową dwóch rond na skrzyżowaniu ulic Warszawskiej i Artyleryjskiej oraz ulic Koncertowej i Dalekiej;
- zrealizowano budowę budynku stacji wodnej (kajakowej) przy rzece Krzna wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym, siłownią, świetlicą, pokojem trenerów, szatniami;
- rozpoczęto zadanie pn. „Strefa Zdrowia nad Krzną tężnia solankowa oraz miejsce do morsowania”.

Ponadto kwestie związane z gospodarką wodną przestrzegane były poprzez zapisy ustanowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka wodno- ściekowa* wyznaczono 1 cel, 2 kierunki interwencji oraz 7 zadań:

Tabela 5. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno- ściekowej	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnościekowej	1. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej
		2. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody
		3. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej– dotacje dla osób fizycznych na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków
		4. Modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych
		5. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników
	Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych	6. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recykulację wody w zakładach przemysłowych
		7. Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z gospodarką wodno-ściekową:

2022 r.

- zakupiono urządzenie do regulacji studzienek na sieciach kanalizacyjnych;
- wybudowano studnie chłonne niezbędne do skutecznego odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z nawierzchni jezdni, nieuzbrojonych w sieć kanalizacji deszczowej oraz wybudowano nowe i rozbudowano istniejące układy retencyjno-rozsączające

i wybudowano podłączenia do miejskiej kanalizacji deszczowej w ulicach: ul. Willowa, Gołębia, Powstańców, Okólna, Łomaska, Sielczyk, Czerwińskiego, Tuwima, Szumowa, Grzybowa, Łomaska, Orzechowa, Żwirki i Wigury, Witoszyńskiego, ul. Kopernika,

- wykonano system rozsączający przy ul. Zagrodowej;
- wykonano odwodnienia drogi dojazdowej do Zespołu Szkół Zawodowych nr 1
- zmodernizowano budynki oczyszczalni ścieków i oczyszczalnię ścieków;
- zmodernizowano miejskie sieci wodociągowe i kanalizacyjne,
- wykonano przyłącza wodociągowe w ulicach Miasta Biała Podlaska;
- wybudowano odwodnienie drogi dojazdowej do Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1,
- zakupiono maszyny i urządzenia stanowiące wyposażenie oczyszczalni ścieków;

2023 r.

- wykonano kanalizację deszczową i kanał technologiczny w ul. Jastrzębiej;
- rozpoczęto wykonywanie kanalizacji deszczowej w ul. Armii Krajowej;
- wykonano dokumentację projektową dla zadania polegającego na budowie wodociągu i kanalizacji na terenie miasta Biała Podlaska na obszarach, w których brakuje kompletnej infrastruktury technicznej przy ul. Sitnickiej;
- wykonano zadanie polegające na budowie/montażu dwóch toalet ogólnodostępnych, czynnych całą dobę, zlokalizowanych w centrum miasta przy ul. Janowskiej (cmentarz parafialny) oraz przy ul. Narutowicza;
- wykonano kanalizację w drodze wewnętrznej przy C.H. „SAS” łączącej ul. Łomską z ul. Sidorską;
- wykonano odwodnienie parkingu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4;
- przeprowadzono prace polegające na budowie i modernizacji przez Spółkę „WOD-KAN” miejskich sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz przebudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków wraz z przepompownią;
- rozpoczęto wykonywanie dokumentacji projektowej na wykonanie kanalizacji deszczowej w ul. Grzybowej, odcinek od ul. Sobolowej do ul. Łowieckiej.

5.6. Zasoby geologiczne

W ramach obszaru interwencji: *Zasoby geologiczne* wyznaczono 1 cel, 1 kierunek interwencji oraz 3 zadania:

Tabela 6. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Kontrola i monitoring eksploatacji kopalni	1. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalni ze złóż oraz kontrola realizacji ich warunków
		2. Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalni
		3. Rekultywacja terenów po wydobyciu kopalni

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

W okresie objętym niniejszym raportem nie prowadzono bezpośrednich działań związanych z ochroną kopalni.

Należy jednak podkreślić, że pośrednio na ochronę zasobów kopalin na terenie miasta wpływają zapisy ujęte w planie zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

Ponadto podjęte w ramach innych komponentów działania jak np. zadrzewianie gruntów czy porządkowanie gruntów i skwerów organizacja terenów zielonych sprzyjają zarówno ochronie gleb, powierzchni ziemi i kopalin.

5.7. Gleby

W ramach obszaru interwencji: *Gleby* wyznaczono 1 cel, 3 kierunki interwencji oraz 8 zadań:

Tabela 7. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystny zmianami klimatu	Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb	1. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych, a także edukacja w zakresie środowiskowych metod produkcji rolnej
		2. Promocja pakietów rolnośrodowiskowo klimatycznych
		3. Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolnośrodowiskowo -klimatycznych
		4. Wprowadzanie do dokumentów planistycznych zapisów dotyczących ochrony gleb o najwyższych walorach produkcyjnych
	Rekultywacja oraz remediacja gleb	5. Remediacja gleb na terenach, na których stwierdzono zanieczyszczenia w powierzchni ziemi
		6. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym
	Ochrona przed osuwiskami oraz monitoring	7. Monitoring terenów osuwiskowych
		8. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z ochroną gleb:

2023 r.

- rozpoczęto zadanie polegające na modernizacji ewidencji budynków i użytków z nimi związanych na obrębie 1 i 3 miasta Biała Podlaska;

Ponadto kwestie związane z ochroną gleb realizowane były poprzez zapisy ustanowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów* wyznaczono 1 cel, 3 kierunki interwencji i 8 zadań:

Tabela 8. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój	Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	1. Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest
		2. Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest
	Zapobieganie powstawaniu odpadów	3. Działania ukierunkowane na niemarnowanie żywności
		4. Działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji)
	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	5. Zagospodarowanie odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami
		6. Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów
		7. Osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości minimum 50% masy wytworzonych odpadów komunalnych w 2020 r. oraz 55% w 2025 r. i 60% w 2030 r.
		8. Zapobieganie powstawaniu i ograniczenie strat przy pożarach w miejscach gromadzenia odpadów palnych poprzez uzgadnianie warunków ochrony przeciwpożarowej oraz kontrolę tych miejsc

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z gospodarką odpadami i zapobieganiem powstawaniu odpadów:

2022 r.

- prowadzono działania związane z funkcjonowaniem gospodarki odpadami w tym odbiór, transport, zbieranie, odzyskiwanie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
- prowadzono działania związane z utrzymaniem porządku i czystości;
- opracowano sprawozdanie z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie za rok 2021;
- prowadzono działania związane z utrzymaniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

- prowadzono działania związane z edukacją ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

2023 r.

- prowadzono działania związane z funkcjonowaniem gospodarki odpadami w tym odbiór, transport, zbieranie, odzyskiwanie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;
- usuwano wyroby zawierające azbest;
- prowadzono działania związane z utrzymaniem porządku i czystości;
- opracowano sprawozdanie z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie za rok 2022;
- prowadzono działania związane z utrzymaniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- prowadzono działania związane z edukacją ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

5.9. Zasoby przyrodnicze

W ramach obszaru interwencji: *Zasoby przyrodnicze* wyznaczono 3 cele, 7 kierunków interwencji oraz 22 zadania:

Tabela 9. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej	Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy.
		2. Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo
		3. Ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej
		4. Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych, a także prowadzenie i aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych
	Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków	5. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia
		6. Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych
		7. Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach
	Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych	8. Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody
		9. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych
	Ochrona walorów	10. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
	przyrodniczych i krajobrazowych terenów wiejskich	11. Nasadzenia drzew przy ulicach i drogach
	Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych	12. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych
		13. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody
Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	14. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa
		15. Uwzględnianie w planach urządzenia lasu przebudowy drzewostanów monokulturowych, które są niezgodne z siedliskiem
		16. Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne
		17. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych
		18. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej
		19. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną
Zwiększanie lesistości	Zwiększenie lesistości	20. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej
		21. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna
		22. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z zasobami przyrodniczymi:

2022 r.

- realizowano zagospodarowanie terenu przy TOP 54;
- wybudowano rekreacyjny park linowy składający się z 3 modułów, zestawu trampolin ziemnych oraz elementów małej architektury u zbiegu ulic Kąpielowej i Łukaszyńskiej;
- zrealizowano platformę widokową na odcinku zachodnim;
- zrealizowano wiatę do obserwacji migrujących ptaków na odcinku wschodnim;
- zrealizowano podest drewniany na odcinku zachodnim;

- zrealizowano wiaty wypoczynkowe na szlaku ścieżki – 4 szt.;
- zrealizowano chatownię do obserwacji ptaków na odcinku wschodnim,
- prowadzono działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni;

2023 r.

- prowadzono działania związane z pielęgnacją i utrzymaniem zieleni;
- zrealizowano opracowanie pn. "Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Biała Podlaska";
- w ramach budowy Fit Parku zdrowia przy ul. Ks. Zbigniewa Bieńkowskiego zamontowano zestaw do ćwiczeń street workout na poliuretanowej nawierzchni, wraz z elementami małej architektury. Pozostały teren zrehabilitowano, wykonano nasadzenia drzew i krzewów;

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

W ramach obszaru interwencji: *Zagrożenie poważnymi awariami* wyznaczono 1 cel, 2 kierunki interwencji oraz 4 zadania:

Tabela 10. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	1. Usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych
		2. Poprawa technicznego wyposażenia OSP
		3. Opiniowanie nowych podmiotów, tj. zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz innych zakładów mogących stwarzać ryzyko wystąpienia poważnych awarii
	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych	4. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska

Z analizy zebranych materiałów wynika, że w omawianych latach 2022 – 2023 regularnie ponoszono wydatki na następujące działania mające wpływ oraz wpisujące się w zadania związane z ograniczeniem zagrożenia poważnymi awariami:

2022 r.

- dostosowano budynek bursy szkolnej do wymogów p.poż., zgodnie z opracowaną przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń pożarowych ekspertyzą. W ramach zadania wydzielono korytarze, przebudowano instalację hydrantową, wykonano system sygnalizacji i odcięcia gazu;
- udzielono dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zakupem energii cieplnej, elektrycznej, zakupem paliwa, oraz zakupem umundurowania dla strażaków.

2023 r.

- dostosowano budynek Bursy Szkolnej do wymogów p.poż. tj. oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne, wykonano rozdzielnice elektryczne, tablice rozdzielcze, wyniesiono układ pomiarowy na zewnątrz budynku;

- wykonano ekspertyzę techniczną stanu oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych ochrony przeciwpożarowej w celu realizacji inwestycji;

6. Ocena realizacji Programu

W celu nadzoru nad realizacją opracowanego *Programu* analizie poddano ujęte w nim wskaźniki jakościowe i ilościowe.

Wskaźniki obejmują każdy z 10 obszarów interwencji tj.: ochronę klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarkę wodno-ściekową, zasoby geologiczne, gleby, gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

W poniższej tabeli przedstawiono uzyskane w okresie 2022 -2023 wartości dla poszczególnych grup wskaźników.

Tabela 11. Wskaźniki realizacji *Programu Ochrony Środowiska*

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa 2019/2020	Wartość w latach 2022-2023	Efekt
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Liczba stref z przekroczeniami standardów jakości powietrza na terenie województwa	szt.	WIOŚ	1	1	↔ bez zmian
	Liczba przyłączy do sieci gazowej	szt.	GUS	3792	4411	↑ zgodnie z zakładanym trendem
	Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej	%	URE/GUS	0,16	0,16	↔ bez zmian
	Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe	GJ	GUS	410859	420859	↑ wzrost wbrew zakładanemu trendowi
	Długość ścieżek rowerowych	km	GUS	21	40	↑ zgodnie z zakładanym trendem
Zagrożenia hałasem	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas	os.	WIOŚ/POPH	4000	3900	↓ spadek zgodnie z zakładanym trendem
Pole elektromagnetyczne	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	szt.	WIOŚ	0	0	↔ bez zmian
Gospodarowanie wodami	Udział JCWP rzecznych o stanie dobrym (wody powierzchniowe)	%	WIOŚ	0	0	↔ bez zmian
	Udział JCWPd o stanie	%	WIOŚ	100	100	↔ bez zmian

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa 2019/2020	Wartość w latach 2022-2023	Efekt
	dobrym (wody podziemne)					
	Pojemność obiektów małej retencji wodnej	dam ³	Wody Polskie/GUS	0	0	↔ bez zmian
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	hm ³	GUS	2657,4	2323,5	↓ spadek zgodnie z zakładanym trendem
	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	GUS	194,1	201,5	↑ zgodnie z zakładanym trendem
	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	GUS	180,6	181,4	↑ zgodnie z zakładanym trendem
	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	GUS	16	19	↑ wzrost
	Udział przemysłu w zużyciu wody	%	GUS	4,44	8,6	↑ wbrew zakładanemu trendowi
	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	os.	GUS	55807	53042	↓ spadek wbrew zakładanemu trendowi
	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	GUS	86,1	86,5	↑ zgodnie z zakładanym trendem
	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	GUS	86,2	87,3	↑ zgodnie z zakładanym trendem
Zasoby geologiczne	Użytki kopalne	ha	PIG	1	1	↔ bez zmian
Gleby	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem	ha	PIG	1	1	↔ bez zmian
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	GUS	22434,70	14608,44	↓ spadek zgodnie z zakładanym trendem
	Masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest	kg	GUS	382 472	438 340	↑ zgodnie z zakładanym trendem
	Udział odpadów zebranych selektywnie do ogółu odpadów	%	GUS	47	96	↑ zgodnie z zakładanym trendem
Zasoby przyrodnicze	Poziom lesistości	%	GUS	12,6	18,5	↑ zgodnie z zakładanym trendem
	Powierzchnia lasów	ha	GUS	620,11	912,03	↑ zgodnie z zakładanym trendem
	Powierzchnia terenów zielni	ha	GUS	133,52	137,96	↑ zgodnie z zakładanym trendem

Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa 2019/2020	Wartość w latach 2022-2023	Efekt
Zagrożenia poważnymi awariami	Ilość przypadków wystąpienia poważnych awarii	Zdarzenie/szt.	WIOŚ	0	0	↔ bez zmian

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Miasta Biała Podlaska, * wartość porównawcze z POŚ tabela 32 – określona jako wartość bazowa

Powyższe dane wskazują, że podejmowane działania odnoszą pozytywne skutki w zakresie realizacji większości celów określonych w programie ochrony środowiska i umożliwiają przez to osiągnięcie trwałego rozwoju Miasta Biała Podlaska i zwiększenie jego atrakcyjności poprzez poprawę środowiska przyrodniczego i rozwój infrastruktury technicznej.

W przypadku wskaźnika zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej osiągnięto wartość wbrew zakładanemu trendowi, spodziewanym efektem było uzyskanie mniejszego zużycia wody w stosunku do roku bazowego. Należy jednak zaznaczyć, że na wzrost zużycia wody ma wpływ rozwój m.in. sieci wodociągowej i ilości czynnych podłączeń do niej. Za zwiększenie zużycia wody odpowiada sektor komunalno-bytowy.

7. Nakłady finansowe na realizację Programu

W niniejszym rozdziale zaprezentowano nakłady finansowe podniesione na zadania i działania mające wpływ na poprawę jakości środowiska na terenie Miasta Biała Podlaska. Posłużono się informacjami dostępnymi w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Łącznie na działania horyzontalne związane także z ochroną środowiska Miasto Biała Podlaska wydatkowało nie mniej niż 116 512 903,37 PLN. Najwięcej nakładów poniesiono na inwestycje związane z modernizacją dróg, budową wodociągów i kanalizacji sanitarnej. Inwestycje finansowane były ze środków własnych Miasta, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021 -2027, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Poniższe koszty są jedynie orientacyjne. Trudno jest jednoznacznie określić jakie dokładnie wydatki poniosło Miasto Biała Podlaska w tym okresie sprawozdawczym. W Programie umieszczono co prawda harmonogram rzeczowo – finansowy konkretnych inwestycji jednak obejmował on nie wszystkie wydatki. Niejednokrotnie Miasto Biała Podlaska realizowało także inne zadania służące ochronie środowiska, a które nie ujęte zostały w harmonogramie.

W tabeli poniżej zestawiono wydatki Miasta poniesione na działania związane z ochroną środowiska.

Tabela 12. Nakłady finansowe poniesione na zadania związane z ochroną środowiska w latach 2022 – 2023 w zł.

Wyszczególnienie	Rok	Rolnictwo i łowiectwo	Transport i łączność	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ogółem W tym:	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	Oświetlenie ulic, placów i dróg	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	Gospodarka odpadami
Miasto Biała Podlaska	2022	28 514,99	48 996 226,20	26 251 320,12	2 242 222,00	5 303 581,89	3 368 943,16	1 361 216,64	10 732 971,20
	2023	49 616,70	41 187 225,36	33 709 026,47	2 861 331,70	8 754 771,54	708 908,5	1 406 028,44	14 941 751,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, sprawozdania z realizacji budżetu;

8. Krótkie podsumowanie w zakresie stanu i oceny realizacji zadań wynikających z „Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030” za okres 2022-2023

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Miasta Biała Podlaska na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2030” za okres 2022-2023 został sporządzony w celu oceny skutków działań, podejmowanych przez poszczególne jednostki samorządowe, związane właściwością kompetencyjną i miejscową z terenem Miasta Biała Podlaska.

Z zebranych informacji wynika, że w ramach realizacji celu nadrzędnego *Raportu* – Miasto Biała Podlaska i jednostki odpowiedzialne za ochronę środowiska (Nadleśnictwa, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny), podjęty szereg działań z zakresu: ochrony przyrody, ochrony wód, ochrony ziemi, ochrony powietrza, hałasu, pól elektromagnetycznych. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy przyjętymi w Programie celami i prowadzonymi przez poszczególne jednostki działaniami.

Jednoznacznie można stwierdzić, że Miasto odpowiedzialne za realizację określonych w *Programie* działań, w miarę możliwości finansowych, podejmowało inwestycje w zakresie ochrony środowiska na swoim terenie. Działania inwestycyjne wsparte były edukacją ekologiczną.